

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Sint-Jozefsinstituut te TIELT

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Instellingsnummer 35527

Instelling Sint-Jozefsinstituut

Directeur Fabiola LAMON

Adres Kroonstraat 19 - 8700 TIELT

Telefoon 051-40.03.30

E-mail sint.jozefsinstituut@molenland.be

Website <http://www.sji-tielt.be>

Bestuur van de instelling K.S.O.-Tielt-Ruiselede

Adres Ieperstraat 32 - 8700 TIELT

Scholengemeenschap SGKSO Molenland

Adres Patersdreef 5 - 8700 TIELT

CLB Vrij CLB Tielt

Adres Grote Hulststraat 55 1 - 8700 TIELT

Dagen van het doorlichtingsbezoek 14-11-2016, 15-11-2016, 16-11-2016, 17-11-2016, 18-11-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 18-11-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 16-12-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Martine ZAMAN

Teamleden Sylvie DE KEUKELAERE, Olivier DOUVERE, Wendy FRANQUET,
Els MERTENS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Bio-esthetiek, dameskappen en herenkappen in bso tweede graad in de studierichting Haarzorg (leerplan D/2013/7841/016)	8
3.1.1.2 Bio-esthetiek in tso derde graad in de studierichting Schoonheidsverzorging (leerplan D/2013/7841/032)	11
3.1.1.3 Expressie en huishoudkunde in tso tweede graad en derde graad in de studierichting Sociale en technische wetenschappen (leerplannen D/2015/7841/015 en D/2011/7841/038)	14
3.1.1.4 Huishoudkunde in de eerste graad in het beroepsvoorbereidend leerjaar in het beroepenveld Haarzorg - Verzorging-voeding en Mode - Verzorging-voeding (leerplan D/2003/0279/011) ..	17
3.1.1.5 Huishoudkunde, opvoedkunde en verzorging in bso derde graad in het specialisatiejaar Thuis- en bejaardenzorg/zorgkundige (leerplan D/2014/7841/037)	19
3.1.1.6 Natuurwetenschappen in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2010/7841/001)	22
3.1.1.7 Project algemene vakken in bso derde graad en in het derde leerjaar van de derde graad voor alle studierichtingen (leerplannen D/2012/7841/026 en D/2014/7841/034)	24
3.1.1.8 (Toegepaste) chemie in tso tweede graad in de studierichting Techniek-wetenschappen (leerplannen D/2015/7841/032 en D/2012/7841/086)	27
3.1.1.9 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)	30
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	31
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	32
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	33
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	34
4.1 Leerbegeleiding	34
4.2 Evaluatiepraktijk	37
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	40
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	43
6.1 Wat doet de school goed?	43
6.2 Wat kan de school verbeteren?	43
6.3 Wat moet de school verbeteren?	43
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	44
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	44

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Het Sint-Jozefinstituut is een middelgrote school, gevestigd in het centrum van Tielt. De school biedt, naast een eerste graad A- en B-stroom, studierichtingen aan in de tweede en derde graad van het beroeps- en technisch secundair onderwijs. Het aanbod situeert zich binnen de studiegebieden Chemie, Lichaamsverzorging en Personenzorg. De school heeft een vrij stabiel leerlingenaantal. De meeste leerlingen stromen vlot door in de eigen school en behalen in het vervolgonderwijs studieresultaten die gevoelig boven het Vlaamse gemiddelde liggen.

Het erkenningsonderzoek kwam tot stand op basis van een representatief staal van het onderwijsaanbod. Het wijst uit dat de kwaliteit van de leerprestaties voldoet voor de meeste doorgelichte vakken. Voor expressie en voeding in de studierichting Sociale en technische wetenschappen is het onderwijsaanbod zeer degelijk. Ook voor bio-esthetiek, dameskappen en herenkappen in bso tweede graad in de studierichting Haarzorg is het onderwijsaanbod een voorbeeld van goede praktijk. De infrastructurele en materiële ondersteuning voor de praktijkvakken van het studiegebied Lichaamsverzorging is uitmuntend en biedt de leerlingen een krachtige leeromgeving. Een afdoende leerplanrealisatie kan niet aangetoond worden voor natuurwetenschappen in de eerste graad A-stroom en voor (toegepaste) chemie in tso tweede graad in de studierichting Techniek-wetenschappen. Dit is evenmin het geval voor bio-esthetiek in de studierichting Schoonheidsverzorging. De tekorten zijn te wijten aan een onvoldoende afstemmen van het leren, onderwijzen en evalueren op het leerplan.

De school streeft de vakoverschrijdende eindtermen (VOET) in voldoende mate na. De invulling van de VOET op uitvoeringsniveau is zeer kwaliteitsvol. Een ruime waaier aan schoolbrede activiteiten draagt hiertoe bij.

Het erkenningsonderzoek toont verder aan dat de school de onderwijsreglementering goed respecteert en dat ze voldoende aandacht schenkt aan de erkenningsvoorwaarde 'Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

Binnen het kwaliteitsonderzoek werden de processen leerbegeleiding en evaluatiepraktijk onderzocht. De leerbegeleiding kent op school- en klasniveau een gestructureerde aanpak met een breed bereik. Zij is gericht op preventie en remediëring en streeft een maximaal leerrendement na bij elke leerling. De acties focussen op het stimuleren van reflectie over de studiehouding, op het bijbrengen van leerstrategieën, op het creëren van een stimulerende (materiële) leeromgeving en op het bieden van feedback, studiebegeleiding en ondersteuning bij leermoeilijkheden. De schoolwerking is eveneens doordrongen van initiatieven die de taalontwikkeling ondersteunen. In enkele vakken is de aandacht voor een geleidelijke groei naar zelfstandig leren nog te beperkt. De betrokkenheid van het personeelsteam is doorgaans groot. Het geheel leidt tot een behoorlijke samenhang van detectie, begeleiding en opvolging van leerproblemen en levert een leerlinggericht schoolklimaat op. Orde en discipline zijn daarbij belangrijk. De school volgt de opbrengst van haar inspanningen ter zake behoorlijk op en stuurt bij waar nodig.

De school heeft voldoende oog voor het organisatorische luik van de leerlingenevaluatie, maar op het inhoudelijke vlak stellen zich nog een aantal uitdagingen. Het beleid legt de verantwoordelijkheid voor aspecten zoals validiteit, transparantie, efficiëntie en normering bij de individuele leraren en bij de vakgroepen. Dit resulteert in leraar- en vakafhankelijke kwaliteitsverschillen in de evaluatie. De onderbouwing en de motivering van de B- en de C-attesten als sluitstuk van de evaluatie, is informatierijk. Ook behoort het opvolgen, analyseren en bijsturen van de studie-advisering tot de sterke punten van de school.

Het directieteam zet samen met het pedagogisch team en de werk- en vakgroepen de koers uit in een samenhangend schoolwerkplan. Ze stuurt de uitwerking ervan planmatig aan met dynamisme en engagement. De besluitvorming is participatief en transparant. De organisatiestructuur bevordert het overleg en de gelijkgerichtheid en leidt tot coherentie in het geheel van de beleidsvoering. Het organogram is erop gericht de schoolwerking vlot te laten verlopen en de leraren onderwijskundig goed te ondersteunen. De meeste personeelsleden getuigen van een grote professionele taakbetrokkenheid. Dit is zeker het geval voor de coördinatoren die het beleidsondersteunend middenkader vormen. De directie erkent het belang van interne en externe kwaliteitszorg. Zo verzamelt de school kwalitatieve en kwantitatieve data, die ze gebruikt voor de kwaliteitsbewaking en bijsturing van een aantal aspecten van de schoolwerking. Een doeltreffende opvolging van de leerplanrealisatie ontbreekt nog.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'. Omwille van de grondigheid waarmee ze tekorten opspoort en aanpakt, vertrouwt de onderwijsinspectie erop dat de school een aantal resterende, werkpunten verder aanpakt.

Gelet op de lacunes in de leerplanrealisatie van enkele vakken besluit de onderwijsinspectie de doorlichting met een gunstig advies beperkt in de tijd. De school zal na drie schooljaren moeten aantonen dat de vastgestelde tekorten in voldoende mate werden weggewerkt.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 1 A	natuurwetenschappen	
Graad 1 Haarzorg - Verzorging-voeding		huishoudkunde
Graad 1 Mode - Verzorging-voeding		huishoudkunde
Graad 1 Sociale en technische vorming	natuurwetenschappen	
Graad 1 Techniek-wetenschappen	natuurwetenschappen	
Graad 2 BSO Haarzorg		bio-esthetiek, dameskappen, herenkappen
Graad 2 TSO Techniek-wetenschappen	chemie	toegepaste chemie
Graad 2 TSO Sociale en technische wetenschappen		expressie, voeding
Graad 3 BSO Haarstilis	project algemene vakken	
Graad 3 BSO Haarzorg	project algemene vakken	
Graad 3 BSO Kinderzorg	project algemene vakken	
Graad 3 BSO Thuis- en bejaardenzorg/zorgkundige	project algemene vakken	huishoudkunde, opvoedkunde, verzorging
Graad 3 BSO Verzorging	project algemene vakken	
Graad 3 TSO Schoonheidsverzorging		bio-esthetiek
Graad 3 TSO Sociale en technische wetenschappen		expressie, voeding

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

3.1.1.1 Bio-esthetiek, dameskappen en herenkappen in bso tweede graad in de studierichting Haarzorg (leerplan D/2013/7841/016)

Voldoet

Het leerplan wordt kwaliteitsvol gerealiseerd vanuit een degelijk onderwijsaanbod. De evaluatiepraktijk is voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. De infrastructuur en de uitrusting ondersteunen de leerplanrealisatie.

Onderwijsaanbod	De vaststellingen hebben betrekking op de volgende vakken van het specifiek gedeelte: bio-esthetiek, dameskappen en herenkappen die in het competentiegericht leerplan samengevat zitten onder de pedagogische vakbenaming 'realisaties haarzorg'.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

De vakgroep biedt alle competenties en leerplandoelstellingen evenwichtig gespreid aan binnen eenzelfde vak. Het aansturen en begeleiden van het leerproces gebeurt voldoende volgens het competentiegericht leerplan. Via duidelijke opdrachten en stappenplannen krijgen de leerlingen de competenties en leerplandoelstellingen aangeboden. De leraren formuleren verwachtingen en criteria waaraan het handelen van de leerlingen moet voldoen en wanneer ze die moeten beheersen. Daarnaast hanteren ze een gemeenschappelijke weekplanning waardoor ze zicht hebben op de kwantitatieve dekkingsgraad van de doelstellingen.

De leraren schenken veel aandacht aan de leerplandoelstellingen onthalen, begeleiden en afscheid nemen van klanten. Die staan centraal in het beroep van kapper en komen vaak aan bod in verschillende opdrachten, tijdens het modellenwerk en projecten. De leerlingen krijgen hierdoor voldoende kansen om de klantgerichte attitudes in een realistische context te verwerven. De invulling van het vak bio-esthetiek is gericht op de opleiding tot kapper.

De leerlingen krijgen de leerplandoelstellingen voor het realiseren van kapsels volledig en op het gepaste beheersingsniveau aangeboden. Ze leren stapsgewijs en in stijgende lijn de haartechnieken aan om het beoogde competentieniveau te bereiken. Naarmate de lessen vorderen krijgen ze kansen om verschillende haartechnieken te combineren en een kapsel te realiseren op een oefenhoofd of model binnen een bepaalde tijdspanne. Opvallend is de aandacht voor het gebruik van correcte vaktermen, aan de hand van een spelvorm trachten de leraren die vlot aan de leerlingen aan te leren.

Bij elke opdracht integreren de leraren de verschillende leerplandoelstellingen waar het accent ligt op de ontwikkeling van de leerling als persoon. De leerlingen krijgen hiervoor gerichte opdrachten en onderzoeksvragen. Voor de invulling van bepaalde opdrachten werken ze samen met de leraren haarzorg van de andere leerjaren en met de leraren informatica, plastische opvoeding en wiskunde. Dat leidt tot een meerwaarde voor de opleiding. Het project haarwassen, het onthaal en begeleiding van de leerlingen van het beroepsvoorbereidend leerjaar en het zelf ontwerpen van stappenplannen zijn hier enkele mooie voorbeelden van.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De praktijklokalen beschikken over de nodige uitrusting om de leerplandoelstellingen te realiseren. De aankleding en de inrichting van de lokalen inspireren en stimuleren het leren. Bovendien bieden ze door de uitstekende ligging en de inrichting alle mogelijkheden om de vaardigheden in een realistische werkomgeving aan te leren en in te oefenen.

De school biedt de leerlingen de nodige persoonlijke beschermingsmiddelen om veilig werken conform de wetgeving mogelijk te maken. De veiligheidsinstructiekaarten voor de apparaten en de producten zijn voorhanden. De praktijklokalen ogen zeer net en verzorgd. Dat draagt bij tot de ontwikkeling van de competenties voor veilig en hygiënisch werken.

Voor de onderbouwing van de lessen hanteert de vakgroep degelijk zelfontwikkeld didactisch materiaal. De leraren zetten de didactische middelen en de beschikbare uitrusting, met inbegrip van ICT, functioneel in.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatiepraktijk gaat voldoende na of de leerlingen de leerplandoelstellingen bereiken en is gericht op de ondersteuning van het leerproces. Het biedt de leerlingen de mogelijkheid om te groeien in het verwerven van de competenties.

De leerlingen krijgen bij aanvang van de opleiding duidelijke richtlijnen over de concrete evaluatiemethodiek. Voor de evaluatie van de vaardigheden krijgen ze gedurende een vastgelegde periode de kans om de aangeleerde technieken in hun eigen tempo in te oefenen. Ze krijgen onmiddellijke feedback en de mogelijkheid om bij te sturen waar nodig. Viermaal per jaar, als afsluiting van een periode, oordelen de leraren of de leerlingen de doelstellingen al dan niet bereikt hebben. Hiervoor maken ze gebruik van een uitgeschreven opdracht met competenties, leerplandoelstellingen en duidelijke criteria die rekening houden met een toenemend beheersingsniveau. De vakgroep is erin geslaagd degelijke opdrachten uit te werken, andere staan nog niet op punt. Zo ontbreken bij bepaalde opdrachten (make-up, manicure, behandelingsplan ...) nog verfijnde beoordelingscriteria.

Kennis en inzichten evalueren de leraren vooral onder de vorm van toetsen, opdrachten en onderzoeksvragen. De vraagstelling is gevarieerd en voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen.

De leerlingen krijgen voldoende kansen om hun leerproces te evalueren en om aan zelfreflectie te doen. De leraren beschikken per leerling over een breed gamma aan evaluatiedocumenten. Door de versnippering en het gebrek aan samenhang kunnen de documenten nog te weinig gehanteerd worden als begeleidend instrument voor de leerling in zijn eigen leerproces. De vakgroep is momenteel zoekende naar een weergave (groeiboek) die duidelijk en voldoende ondersteunend is voor het leerproces van de leerling.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

In de lessen heerst een aangename leer- en werksfeer. De relatie met de leerlingen is motiverend en stimulerend.

Het onderwijsproces verloopt gestructureerd. De leerlingen voeren de opdrachten onder gepaste begeleiding uit. De leraren geven voortdurend gerichte feedback. Hierdoor spelen ze vlot in op de individuele noden van de leerlingen. Afwisseling in opdrachten en werkvormen, visueel materiaal en het toepassen van differentiatie, maken de lessen aantrekkelijk en ondersteunen de leerlingen optimaal in hun leerproces. Voor leerlingen die extra begeleiding nodig hebben organiseert de vakgroep individuele remediërmomenten.

Systematisch lassen de leraren reflectiemomenten in om de leerlingen te laten nadenken over hun taakuitvoering. Viermaal per jaar organiseert de vakgroep gesprekken met hen. Tijdens die gesprekken komen onderwerpen als evaluatie, sterktes, werkpunten en voorstellen tot verbetering aan bod.

Het zelfontwikkelde cursusmateriaal is zorgvuldig samengesteld en afgestemd op de leerplandoelstellingen. De vakgroep schenkt aandacht aan structuur en visuele ondersteuning. Ook beschikken de leerlingen over een ondersteunende lijst met correcte vakterminologie.

Deskundigheidsbevordering

Beginsituatieanalyse

Overleg

Vorming

De vakgroep is geëngageerd en betrokken en krijgt beleidsmatige ondersteuning van de coördinator. Wekelijks is er vakoverleg. In de vakgroepwerking komen zowel praktische en organisatorische als vakinhoudelijke en leerplangerichte aspecten aan bod. De vakgroep toont een grote motivatie en staat open voor kwaliteitsverbetering.

De leraren volgen geregeld externe nascholing op didactisch-onderwijskundig vlak en om hun vak- en productkennis te verhogen. Ze wisselen zowel nascholingservaringen als lesmateriaal collegiaal uit.

3.1.1.2 Bio-esthetiek in tso derde graad in de studierichting Schoonheidsverzorging (leerplan D/2013/7841/032)

Voldoet niet

De leerplanrealisatie voldoet niet. Het onderwijsaanbod vertoont hiaten en de evaluatiepraktijk gaat onvoldoende na of de leerlingen de leerplandoelstellingen bereiken.

Onderwijsaanbod	De vaststellingen hebben betrekking op de vakonderdelen: gelaatsverzorging, handverzorging, lichaamsverzorging, make-up en voetverzorging. De school biedt sinds dit schooljaar de theorie geïntegreerd in de praktijk aan zoals het leerplan verwacht.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

Het aanbod is onvolledig en nog onvoldoende afgestemd op het geïntegreerde concept. Belangrijke algemene doelstellingen zoals 'ICT gebruiken in functie van het bijhouden van een klantenbestand en voorraadbeheer', 'advies en verkoop' en een aantal theoretische doelstellingen van het onderdeel lichaamsverzorging komen niet aan bod. Bepaalde doelstellingen die in verschillende vakonderdelen voorkomen zijn nog onvoldoende vakspecifiek vertaald. Ook focussen de leraren te weinig doelgericht op de doelstellingen over 'sociale communicatieve en commerciële vaardigheden'. Daarnaast krijgen andere theoretische leerplandoelstellingen nog niet de invulling die het leerplan vraagt. De leraren benaderen ze nog te losstaand en te kennisgericht. Hierdoor verwerven de leerlingen de theorie te weinig in de context van de verzorgingen. De leraren hebben zelf al een aantal hiaten vastgesteld. Recent hebben ze zich ingespannen om bepaalde tekorten weg te werken.

Voor het uitvoeren van de verzorgingen krijgen de leerlingen de leerplandoelstellingen evenwichtig en op het gepaste beheersingsniveau aangeboden. Ze krijgen een uitdieping van de verworven basisvaardigheden van de tweede graad en oefenen die in op elkaar. De leraren organiseren vaak per vakonderdeel een klantendienst. Hierdoor krijgen de leerlingen voldoende mogelijkheden om de aangeleerde vaardigheden toe te passen in een situatie die bij de professionele context aansluit. Via bijkomende activiteiten en werkplekleren trachten de leraren het aanbod te vervolledigen. Die opdrachten zijn echter vaag geformuleerd zodat de inoefening en de leervorderingen niet op te sporen zijn. Dit schooljaar is er een prille maar positieve kentering merkbaar.

De school organiseert vanaf het tweede semester een alternerende stage en een blokstage van drie dagen. Het stageconcept brengt de leerlingen in contact met het toekomstige werkveld. De stageovereenkomsten bevatten alle verplichte informatie die de regelgeving voorschrijft. De stage-activiteitenlijst is afgestemd op de leerplandoelstellingen. Voor de aanvang van de stage bespreken de verschillende participanten de lijst. Bij het vastleggen van de uit te voeren activiteiten houden de leraren rekening met de mogelijkheden van de stageplaats en de leerling.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De praktijklokalen beschikken over de nodige uitrusting om de leerplandoelstellingen te realiseren. De aankleding en de inrichting van de lokalen inspireren en stimuleren het leren. Door de uitstekende ligging en de inrichting bieden ze alle mogelijkheden om de vaardigheden in een realistische werkomgeving aan te leren en in te oefenen. Bovendien ogen de lokalen zeer net en verzorgd, wat bijdraagt tot de ontwikkeling voor veilig en hygiënisch werken.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De leraren zetten de didactische middelen en de beschikbare uitrusting, met inbegrip van ICT, functioneel in. De vakgroep heeft nog geen afspraken gemaakt om te komen tot een leerplangerichte, transparante en valide evaluatiepraktijk. De voorgelegde documenten kunnen nauwelijks een afdoende evaluatiepraktijk van het vak staven. Bovendien bevat de evaluatie hiaten. Hierdoor kan de school het al dan niet bereiken van de leerplandoelstellingen onvoldoende aantonen. Voor de evaluatie van de praktische vaardigheden hanteert de vakgroep gespreide evaluatie. Door het ontbreken van criteria bij de evaluatieopdracht en de handelingsplannen is het onduidelijk hoe de beoordeling tot stand komt. Bovendien is de evaluatie vooral productgericht en houdt de opdracht geen rekening met een toenemend beheersingsniveau. Het toegekende cijfer geeft onvoldoende informatie over het leerproces, de werkpunten en de gerealiseerde leerplandoelstellingen. De leraren evalueren de ondersteunende kennis vooral in de vorm van toetsen, opdrachten en examens. De vraagstelling is gevarieerd, maar is grotendeels kennisgericht en weinig uitdagend. Realistische contexten in functie van de verzorgingen, vormen zelden het uitgangspunt van de vraagstelling. De school voorziet in zowel proces- als productevaluatie bij de geïntegreerde proef (gip) en de stage. De evaluatie van de stage is afgestemd op de leerplandoelstellingen. De mate waarin aan de leerplandoelstellingen is voldaan, schatten de leraren in aan de hand van een beoordelingsschaal. De vertaling van de beoordeling naar het rapportcijfer is nog onvoldoende transparant. De mondelinge en schriftelijke feedback bieden voldoende ondersteuning om het leerproces gericht bij te sturen. Het concept van de geïntegreerde proef is dit schooljaar aangepast. Daardoor is de uitwerking van de gip slechts gedeeltelijk na te gaan. De leerlingen krijgen een duidelijke gids die een handleiding vormt voor de organisatie en de begeleiding van de gip. De proef is geënt op de vakken bio-esthetiek, Nederlands en plastische opvoeding. De opdracht is afgestemd op het studierichtingsprofiel en voldoende uitdagend. De evaluatie van de gip kan nog transparanter. Het gebruik van verfijnde evaluatiecriteria en een duidelijke link met de leerplandoelstellingen ontbreken nog.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

In de lessen heerst een aangename leer- en werksfeer. De relatie met de leerlingen is respectvol.

Het onderwijsproces verloopt gestructureerd en met de gepaste werkvormen. Er is voldoende ruimte voor inbreng en interactie met de leerlingen, maar het leerproces kent in belangrijke mate een leraargestuurde aanpak. Tijdens de lessen gebruiken de leraren presentaties en schetsen om de leerinhouden te ondersteunen. De leerlingen krijgen tijdens het uitvoeren van praktische handelingen individuele feedback over hun werk. Hierdoor spelen de leraren vlot in op de individuele noden van de leerlingen. Het stimuleren van zelfreflectie krijgt nog te weinig aandacht. Voor leerlingen die extra begeleiding nodig hebben organiseert de vakgroep individuele remediërmomenten.

Bij het klantenwerk houden de leraren de organisatie nog sterk in eigen handen. Hierdoor laten ze kansen onbenut om de leerlingen uit te dagen zelfstandigheid en verantwoordelijkheid op te nemen bij het plannen en het uitvoeren van hun opdrachten.

Over het algemeen is het zelfontwikkelde cursusmateriaal zorgvuldig samengesteld. Daarnaast krijgen de leerlingen visueel materiaal via elektronische weg. De leerlingen beschikken over apart cursusmateriaal voor de ondersteunende kennis en de vaardigheden. Het materiaal voor de theorie focust hierdoor nog te sterk op het memoriseren van kennis. Daarnaast dient een deel van het cursusmateriaal voor de praktijk echter zelden als werkdocument. Enkele reeds aangepaste cursusonderdelen ogen veelbelovend en ondersteunen meer het leerproces.

Voor de stage beschikken de leerlingen over een duidelijke stagegids. Ze beschrijven hun ervaringen en leermomenten in een logboek. Met effectieve begeleidingsactiviteiten bewaken de leraren het niveau van de stages.

Deskundigheidsbevordering
Beginsituatieanalyse
Vorming
Overleg

De leraren beschikken over voldoende vakbekwaamheid en taakbetrokkenheid om de opleiding inhoudelijk sterker uit te werken, maar het beperkt formeel overleg en de beperkte samenwerking binnen het team hypothekeert de realisatie van het leerplan. In de huidige vakgroepwerking gaat nog weinig aandacht uit naar een gezamenlijke leerplanstudie. Dat is onder meer noodzakelijk om een evaluatiepraktijk uit te werken en te komen tot een samenhangende benadering van het curriculum.

Het volgen van nascholing gebeurt op persoonlijk initiatief. Verschillende leraren volgen geregeld externe nascholing op didactisch-onderwijskundig vlak en om hun vak- en productkennis te verhogen. Ze wisselen de nascholingservaringen in geringe mate uit. Hier laten ze kansen liggen om van elkaar te leren en nieuwe ontwikkelingen doelgericht in het curriculum te implementeren.

3.1.1.3 Expressie en huishoudkunde in tso tweede graad en derde graad in de studierichting Sociale en technische wetenschappen (leerplannen D/2015/7841/015 en D/2011/7841/038)

Voldoet

De geselecteerde leerinhouden en het onderwijs- en leerproces zijn goed afgestemd op het leerplanconcept en de leerplandoelstellingen. De leerlingenevaluatie voldoet. De infrastructuur en uitrusting ondersteunen de leerplanrealisatie.

Onderwijsaanbod	De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen van expressie en huishoudkunde via de werkvorm 'integrale opdrachten'. In de opdrachten komen ook systematisch leerinhouden van de componenten natuurwetenschappen en opvoedkunde aan bod.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

Het onderwijsaanbod is globaal genomen kwaliteitsvol. De visie en doelstellingen van het leerplan maken systematisch het uitgangspunt uit bij het selecteren van de leerinhouden en de organisatie van het onderwijs- en leerproces. De vakgroep levert inspanningen om het curriculum op een planmatige en uniforme wijze vorm te geven. De 'integrale opdrachten' krijgen vorm binnen de klijtlijnen van vooraf uitgetekende leerlijnen, zowel voor de generieke competenties als voor de leerplandoelstellingen. Ze worden gekaderd in een lijn van oplopende complexiteit, zelfstandigheid en verantwoordelijkheid. De opdrachten zijn doorgaans uitdagend en bieden voldoende diepgang. Het studiepeil is goed. De nadruk ligt voldoende op het meegeven van theoretische inzichten die vervolgens de toepassingen kunnen ondersteunen. De focus ligt daarbij op onderzoekend leren.

Veel aandacht gaat uit naar de samenhang binnen het curriculum. Leerinhouden van de vier componenten worden geïntegreerd in een coherent geheel van vakspecifieke inhouden. De leerlingen krijgen kansen om de doelen binnen voldoende gevarieerde, realiteitsgerichte en maatschappelijk relevante contexten te exploreren. Er doen zich voldoende gelegenheden voor om de doelen in samenhang voor diverse doelgroepen te verwerven. Bovendien legt de vakgroep doelbewust verbanden met de leerinhouden van de vakken natuurwetenschappen en opvoedkunde wat tot een duidelijke meerwaarde van het curriculum leidt.

Uitrusting	De materiële voorzieningen beantwoorden aan de vereisten van het leerplan.
<i>ICT</i>	De ruime leslokalen bieden volop kansen voor interactieve werkvormen. Ze zijn uitgerust met voldoende computers, internetverbinding en projectiemogelijkheden. De leraren beschikken over voldoende didactische leermiddelen en wenden deze goed aan om het onderwijsproces te ondersteunen.
<i>Inzet uitrusting</i>	
<i>Leermiddelen</i>	

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De vakgroep hanteert permanente evaluatie, met één of meer beoordelingen per deelopdracht. De frequentie is voldoende om een betrouwbaar resultaat op te leveren. Bij de evaluatie gebruiken de leraren beoordelingsfiches die focussen op het proces en het product van de uitgevoerde opdrachten en op de vakgebonden attitudes. Het systeem berust op transparante beoordelingscriteria met een duidelijke puntenverdeling. De criteria en normstelling staan nog niet op punt. De evaluatiemethodiek leent zich tot het toepassen van zelf- en peerevaluatie en tot het geven van operationele feedback. Het geheel gaat voldoende uit van de (deel)competenties en de leerplandoelstellingen. De verhouding waarin de doelen aan bod komen, vergt enige bijsturing. De opvolging en registratie van de leervorderingen is transparant. Op grond van een doordachte weging van de punten, bepaalt het lerarenteam een eindscore per competentie voor het rapport. Een toegevoegd informatierijk competentierapport geeft daarbij meer duiding. De geïntegreerde proef vindt aansluiting bij het studieprofiel, focust op de vakken van het specifiek gedeelte en vertoont voldoende samenhang. De leerlingen krijgen voldoende feedback over hun vorderingen. Ze houden hun werkzaamheden systematisch bij in een logboek, wat de opvolging ondersteunt. De proces- en productevaluatie gebeurt aan de hand van eenduidige beoordelingscriteria en een puntenverdeling, maar deze zijn nog voor verfijning vatbaar. Externe juryleden leveren een inbreng aan de evaluatie. De leerlingen behalen goede jaarresultaten in de school en presteren opvallend beter dan gemiddeld tijdens hun verdere studies.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De leerbegeleiding ondersteunt de realisatie van de leerplandoelstellingen. De relatie tussen de leraren en de leerlingen is aanmoedigend, ondersteunend en respectvol. Over het algemeen draagt een open klasmanagement bij tot een taakgerichte sfeer en tot zin voor samenwerking. Het onderwijs- en leerproces verloopt goed gestructureerd en is zowel op het eindproduct als op de processen die daartoe leiden, gericht. De nadruk ligt op integraal leren, uitdagende opdrachten en een toenemende zelfstandige aanpak ervan door de leerlingen. De leraren sporen de leerlingen goed aan tot het analyseren van de opdrachten, het formuleren en kiezen van oplossingen, het planmatig uitvoeren en het evalueren en bijsturen van de resultaten. Observerend en experimenterend onderzoeken komt frequent aan bod. Er is aandacht voor correct taalgebruik.

De leraren stimuleren de leerlingen om het eigen leerproces gradueel in handen te nemen. Zelf- en peerevaluatie hebben een vaste plaats binnen het leer- en evaluatieproces. Individuele feedbackgesprekken tussen de leerling en het lerarenteam ondersteunen de groei in competentie. De sterke punten en de werkpunten die de leerling zelf aanbrengt via een groeiboek en een reflectiefiche, vormen het uitgangspunt voor dit gesprek. De sterk activerende lesaanpak vormt door middel van toepassingen en opdrachten een basis voor gedifferentieerde coaching en feedback. Hierdoor kan remediëring al voor een deel gebeuren tijdens de lessen. Bijkomend kunnen de leerlingen terugvallen op intensieve ondersteuning wanneer er moeilijkheden opduiken.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

De vakgroep getuigt van engagement, betrokkenheid en professionaliteit. Per leerjaar is er een vast multidisciplinair team. De teamleden engageren zich tijdens structureel overleg voor het creatief vernieuwen van het aanbod en het op punt zetten van de evaluatie. De technisch adviseur coördineert de aanpak en bewaakt de leerjaaroverstijgende leerplanrealisatie.

Het geheel aan integrale opdrachten van het vorige en het huidige schooljaar toont aan dat de vakgroep leerplangericht werkt en over een behoorlijke dosis ontwikkelingsdynamiek en zelfkritisch vermogen beschikt. Zo experimenteert de vakgroep momenteel met co-teaching om expertise vanuit verschillende invalshoeken optimaal in de lessen in te brengen.

De leraren volgen vakspecifieke nascholingen. Indien nodig roepen zij de ondersteuning in van de pedagogische begeleidingsdienst. De verworven inzichten worden in de lessen geïmplementeerd.

3.1.1.4 Huishoudkunde in de eerste graad in het beroepsvoorbereidend leerjaar in het beroepenveld Haarzorg - Verzorging-voeding en Mode - Verzorging-voeding (leerplan D/2003/0279/011)

Voldoet

Het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk zijn in voldoende mate afgestemd op de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod Het onderwijsaanbod bevat alle thema's uit het leerplan en de leerlingen verwerven de meeste specifieke doelstellingen van de drie
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

De leerlingen verwerven de ondersteunende kennis in herkenbare contexten, veelal aansluitend bij hun leefwereld en doelgericht in functie van de vaardigheden. De leerlingen oefenen de vaardigheden door het uitvoeren van overwegend betekenisvolle activiteiten op basis van een stappenplan. Algemene attitudes als orde, stiptheid, en in stilte werken nemen in het aanbod te veel ruimte in ten nadele van vakattitudes als bereidheid tot samenwerken, het formuleren van voorstellen en bedenkingen, opnemen van verantwoordelijkheid en stilstaan bij eigen en andere waarden en normen. De lesactiviteiten verlopen zeer sterk leraargestuurd waardoor de leerlingen te weinig komen tot zelf plannen en de zelfbevraging en gedachtewisseling ontbreekt of diepgang mist.

Het onderwijsaanbod van de drie lescomponenten sluit onvoldoende op elkaar aan. Zo verschilt de invulling van het technisch proces en het gebruik van stappenplannen per lescomponent. Ook is het aanbod onvoldoende afgestemd op vakken van de basisvorming die verwante thema's behandelen.

Uitrusting De infrastructuur en de uitrusting voldoen aan de minimale materiële vereisten van het leerplan. De didactische keukens zijn voldoende uitgerust en hebben
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Alle leslokalen en praktijklokalen beschikken over een computer voor de leraar met projectiemogelijkheid. De leraren maken veelvuldig en zeer functioneel gebruik van visuele projecties om het onderwijsproces te ondersteunen, ook in de praktijklessen.

ICT voor de leerlingen is niet altijd vlot beschikbaar. De praktijklokalen bevatten geen computers voor de leerlingen. Integratie van ICT in het leerproces van de leerlingen gebeurt voornamelijk bij 'personenzorg', maar te weinig bij 'zorg voor voeding' en 'zorg voor leef- en woonsituatie'.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatiepraktijk richt zich voldoende op de leerplandoelstellingen. Vaardigheden en kennis komen evenwichtig aan bod. Analooq aan het aanbod krijgen ook hier de vakattitudes te weinig aandacht en bevat de evaluatiepraktijk onterecht de beoordelingen op algemene attitudes. Betekenisvolle praktijkopdrachten beoordelen de vaardigheden op basis van evaluatiecriteria die voor het merendeel verwijzen naar de leerplandoelstellingen. Toch mist de evaluatie van de vaardigheden de nodige transparantie en objectiviteit. Zo krijgen de leerlingen een beoordeling op een driepuntenschaal waarbij de verschillende schalen geen concrete beschrijving van gewenst gedrag bevatten. Ook is de omzetting van de schalen naar een cijfer niet duidelijk. Door dit gebrek aan transparantie en objectiviteit kleurt het oordeel op algemene attitudes de score op de andere evaluatiecriteria. Tot vorig schooljaar maakte een praktijkexamen deel uit van de evaluatiepraktijk van ‘zorg voor voeding’. Dit druist in tegen het begeleidend evalueren dat het leerplan vooropstelt en overstijgt het vereiste beheersingsniveau. Schriftelijke toetsen peilen naar de ondersteunende kennis en toepassingen in betekenisvolle contexten. Af en toe bevatten de toetsen contextloze theorievragen en vragen die peilen naar praktische vaardigheden wat niet overeenstemt met de verwachtingen van het leerplan.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Het leerklimaat is overwegend aangenaam en stimulerend. De sterke nadruk op orde, netheid en structuur belemmert af en toe het plezier van het leren. De leraren hebben aandacht voor de brede basiszorg. Het cursusmateriaal is duidelijk gestructureerd en is mooi afgestemd op het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. De leraren werken heel aanschouwelijk door gebruik te maken van realistisch materiaal en visuele projecties. Ze maken zeer weinig gebruik van de mogelijkheden die de centrale ligging van de school biedt om de leerlingen te laten leren buiten de schoolmuren in een reële context. De leraren gebruiken frequent activerende werkvormen, maar deze zijn sterk leraargestuurd wat het sociaal leren en de geleidelijke groei naar meer zelfstandigheid beperkt. De leraren hebben een goed zicht op het functioneren van de leerlingen door de intensieve begeleiding bij praktijkopdrachten en door de frequente taken en toetsen. Leerlingen kunnen altijd bij de leraren terecht voor extra ondersteuning.

Deskundigheidsbevordering De leraren vormen samen geen vakgroep. De leraren maken deel uit van verschillende vakgroepen waar praktische en organisatorische thema's aan bod komen die ook het beroepenveld Verzorging-voeding aanbelangen. De leraren hebben echter geen gezamenlijk, formeel forum om pedagogische en didactische thema's te bespreken eigen aan het beroepenveld Verzorging-voeding. Dit verklaart deels het gebrek aan gelijkgerichtheid tussen de verschillende leerplancomponenten bijvoorbeeld over het technische proces of over de evaluatiemethodiek. Een gezamenlijke reflectie op het leerplan kan een optimale leerplanrealisatie ten goede komen.

Overleg

3.1.1.5 Huishoudkunde, opvoedkunde en verzorging in bso derde graad in het specialisatiejaar Thuis- en bejaardenzorg/zorgkundige (leerplan D/2014/7841/037)

Voldoet

Het onderwijsaanbod bevat voldoende geïntegreerd bijna alle leerplandoelstellingen. De evaluatiepraktijk gaat voldoende na of de leerlingen de leerplandoelstellingen bereiken.

Onderwijsaanbod

Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

De school heeft doordacht de leerplandoelstellingen verdeeld over drie lescomponenten: 'gezondheid en welzijn', 'communicatie en pedagogisch handelen' en 'maaltijd- en interieurzorg' en over drie blokstages. Het onderwijsaanbod vertrekt vanuit profielen (casussen) die complexe zorgsituaties omschrijven van de verschillende doelgroepen in verscheidene contexten. De leraren van de drie lescomponenten verbinden hun lesinhouden aan deze profielen. Op deze manier verwerven de leerlingen de leerplandoelstellingen zeer praktijkgericht in betekenisvolle contexten en voldoende geïntegreerd. Toch blijft de complexiteit van het aanbod veeleer beperkt omdat de leerlingen de verschillende zorgaspecten van deze profielen duidelijk afgelijnd in de afzonderlijk lescomponenten aanleren. Enkel op stage verwerven de leerlingen de leerplandoelstellingen volledig geïntegreerd in een complexe context. Ze lopen minimaal stage in de thuiszorg en in een woon- en zorgcentrum. Door de intensieve stagebegeleiding bewaken de leraren het beheersingsniveau van de leerplandoelstellingen die de leerlingen op stage verwerven.

Het aanbod bestrijkt evenwichtig nagenoeg alle leerplandoelstellingen. Enkel de doelstellingen over ethisch en deontologisch handelen krijgen te weinig expliciet aandacht.

De leraren bouwen mooi verder op de competenties die de leerlingen in de voorafgaande jaren bereikt hebben en breiden deze uit in functie van de complexe zorgvragen die dit specialisatiejaar typeren.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De infrastructuur en de uitrusting voldoen aan de minimale materiële vereisten van het leerplan. De didactische keukens en de praktijklokalen zijn voldoende uitgerust met de nodige leermiddelen en laten toe om activerende werkvormen te gebruiken.
	Alle leslokalen en praktijklokalen beschikken over een computer voor de leraar met projectiemogelijkheid. De leraren maken veelvuldig gebruik van visuele projecties om het onderwijsproces te ondersteunen. De leerlingen kunnen in de leslokalen en praktijklokalen niet vlot beschikken over computers, wat de integratie van ICT in hun leerproces bemoeilijkt.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatiepraktijk bestaat uit taken, toetsen, examens en praktijkopdrachten verbonden aan de lescomponenten en de evaluatie van de stages. Nagenoeg alle leerplandoelstellingen komen aan bod in de evaluatiepraktijk.
	Bij taken en praktijkopdrachten weten de leerlingen duidelijk wat de leraren van hen verwachten en welke leerplandoelstellingen worden geëvalueerd. Toch mist de evaluatie transparantie en objectiviteit door het ontbreken van concrete evaluatiecriteria. Hierdoor is het niet duidelijk hoe de score tot stand komt.
	Voor de evaluatie van de stages zijn de leerplandoelstellingen wel vertaald in duidelijke evaluatiecriteria, maar de leraren gebruiken deze onvoldoende om hun beoordeling te onderbouwen. Zo blijft het onduidelijk hoe de score tot stand komt en mist de evaluatie ook hier de nodige transparantie en objectiviteit.
	Enkel voor ‘communicatie en pedagogisch handelen’ en ‘gezondheid en welzijn’ krijgen de leerlingen toetsen en examens. Voor ‘communicatie en pedagogisch handelen’ peilen deze voldoende evenwichtig naar kennis, inzicht en toepassing in betekenisvolle contexten, vaak aan de hand van casussen. De toetsen en examens van ‘gezondheid en welzijn’ bevatten echter te veel kennisvragen zonder betekenisvolle context. Toepassingsvragen komen nauwelijks voor. Voor de doelstellingen over eerste hulp in noodsituaties gebeurt de evaluatie wel met een praktijkexamen en een schriftelijke toets met toepassingsvragen.
	Analoog aan het aanbod is de complexiteit van de evaluatie eerder beperkt, omdat de leraren de verschillende aspecten van de zorg afzonderlijk binnen de verschillende leerplancomponenten evalueren. De evaluatie van de stages getuigt wel van de nodige complexiteit. Immers, op stage evalueren de leraren de leerplandoelstellingen geïntegreerd in een realistische context.

De geïntegreerde proef (gip) voldoet aan de reglementaire bepalingen en sluit voldoende aan bij het studierichtingsprofiel. Op basis van opdrachten uit de verschillende lescomponenten werken de leerlingen geïntegreerd aan een gezamenlijk eindresultaat. Vanaf dit schooljaar zijn de opdrachten duidelijk geordend volgens de algemene doelstellingen. Ook vanuit de basisvakken dragen opdrachten zinvol bij tot het eindresultaat. Tot vorig schooljaar bevatte de gip verschillende losse opdrachten die niets bijdroegen tot het eindresultaat wat de gip nodeloos omvangrijk maakte. Deze opdrachten zijn vanaf dit schooljaar geschrapt.

De evaluatie van de gip bestaat uit een procesevaluatie van tussentijdse mijlpalen en coachingsgesprekken en productevaluatie van het eindresultaat en de mondelinge presentatie voor de jury. De leerlingen weten duidelijk wat van hen verwacht wordt en hoeveel de verschillende onderdelen bijdragen tot het eindresultaat. Ook hier gebeurt de toekenning van de punten niet op basis van duidelijke evaluatiecriteria wat ruimte laat voor subjectiviteit. De leerlingen krijgen ook veelvuldig kwalitatieve feedback zodat ze indien nodig hun leerproces kunnen bijsturen.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

Het leerklimaat is aangenaam en geordend. De leerlingen en leraren gaan respectvol en positief met elkaar om.

De leraren hebben aandacht voor preventieve en curatieve leerbegeleiding. Het cursusmateriaal is goed gestructureerd en afgestemd op het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. De leraren zetten de leerlingen aan om actief aan de slag te gaan met de lesinhouden. Differentiëren, bijvoorbeeld in functie van de specifieke stageplaats of op basis van interesse, gebeurt weinig.

De leraren volgen de leerlingen van nabij op door de intensieve stage- en gip-begeleiding en de frequente taken en toetsen. Op deze manier merken de leraren tekorten snel op en bieden ze extra ondersteuning indien nodig. De uitgebreide schriftelijke toetsen en examens vergen veel van de schrijf- en leesvaardigheid van de leerlingen.

Enerzijds willen de leraren de leerlingen voorbereiden op verder studeren door grotere gehelen te toetsen met de examens. Anderzijds ontwikkelen de leerlingen slechts beperkt hun zelfsturend leervermogen door het sterk leraargestuurde onderwijs.

Deskundigheidsbevordering

Overleg
Vorming

De leraren behoren tot verschillende vakgroepen. De meeste leraren maken ook deel uit van het formeel stageoverleg van het vijfde en zesde leerjaar. Op dit overleg komen af en toe inhoudelijke thema's aan bod die ook Thuis- en bejaardenzorg aanbelangen. Bij het implementeren van het nieuwe leerplan organiseerden de leraren voldoende overleg om het leerplan kwaliteitsvol te realiseren. Toch bemoeilijkt het gebrek aan formeel overleg met alle leraren van het specifiek gedeelte van Thuis- en bejaardenzorg het geïntegreerd aanbieden en evalueren met de nodige complexiteit van de leerplandoelstellingen.

De leraren verhogen hun deskundigheid onder andere door het volgen van vormingen, door te hospiteren bij vakcollega's en door ondersteuning door de pedagogische begeleidingsdienst.

3.1.1.6 Natuurwetenschappen in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2010/7841/001)

Voldoet niet

De leerplanrealisatie voldoet niet omwille van tekorten in het aanbod en een niet valide evaluatiepraktijk in de helft van de lesgroepen in het tweede leerjaar.

Onderwijsaanbod

Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

In de helft van de lesgroepen van het tweede leerjaar was het aanbod vorig schooljaar onvolledig. De leerlingen kregen de leerplandoelstellingen over het maken van nieuwe stoffen, krachten, energie-omzettingen, transport van warmte-energie en de voortplanting bij bloemplanten niet aangeboden. De leerinhouden over fotosynthese kwamen weinig diepgaand aan bod. Er werden te veel lestijden besteed aan de doelstellingen over voedselrelaties en voortplanting bij de mens, waardoor er geen lestijd meer beschikbaar was voor de andere onderdelen. In deze lesgroepen kwamen bovendien weinig leerlingenactiviteiten aan bod die gericht zijn op het verwerven van wetenschappelijke vaardigheden zoals aangegeven in het leerplan. Deze hiaten in het aanbod van het tweede leerjaar bemoeilijken voor de leerlingen de samenhang met de leerinhouden van de natuurwetenschappelijke vakken van het eerste leerjaar van de tweede graad.

In de overige lesgroepen van het tweede leerjaar en in de lesgroepen van het eerste leerjaar komen de leerplandoelstellingen over het algemeen volledig en op een gepast beheersingsniveau aan bod. Deze groep leerlingen leren gericht waarnemen tijdens de talrijke demonstratieproeven en een beperkt aantal leerlingenproeven. Tijdens de biotoopstudie hanteren ze determineerkaarten en voeren ze enkele metingen uit. Ze maken ook kennis met microscopie door een eenvoudig preparaat te maken en de microscoop correct te gebruiken. De leerlingen leren echter weinig zelf de essentiële stappen van de natuurwetenschappelijke methode onderscheiden. Het leren formuleren van een hypothese komt ook weinig aan bod.

De leraren verbinden regelmatig de wetenschappelijke concepten met de leefwereld van de leerlingen. Dit gebeurt tijdens de lessen en in bepaalde lesgroepen van het tweede leerjaar bij o.a. de ICT-opdracht over biodiversiteit. Hierdoor komen de doelstellingen voor wetenschap en samenleving over het algemeen voldoende aan bod.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De minimaal vereiste leermiddelen zijn aanwezig, maar niet altijd in voldoende hoeveelheden om elke leerlingenproef of meting in grote klasgroepen degelijk te kunnen uitvoeren.

Het vaklokaal beschikt over een beamer en een computer met internetaansluiting. De leraren zetten deze doelgericht in om de lessen aanschouwelijk te maken. In bepaalde lesgroepen gebruiken ook de leerlingen ICT-hulpmiddelen om gericht informatie te verzamelen en te verwerken.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

In de helft van de lesgroepen van het tweede leerjaar waar zich tekorten voordoen in het aanbod, is daardoor ook de leerlingenevaluatie onvolledig en onevenwichtig verdeeld over de leerplandoelstellingen. In deze lesgroepen zijn ook bepaalde examenopgaven niet voldoende valide. Dat is te wijten aan het feit dat de leerlingen de oplossingen van sommige opgaven vooraf uit het hoofd kunnen leren, omdat ze dezelfde opgaven al tijdens de les of in voorgaande toetsen opgelost hebben. De leerlingresultaten in deze lesgroepen zijn dan ook niet voldoende betrouwbaar.

In de andere lesgroepen van het tweede leerjaar en in de lesgroepen van het eerste leerjaar is de evaluatiepraktijk wel voldoende valide. Om een evenwaardige beoordeling van alle leerlingen te garanderen, stellen de leraren in deze lesgroepen identieke examenopgaven op voor alle parallelklassen. De evaluatiepraktijk is er globaal voldoende afgestemd op het gewenste beheersingsniveau van de leerplandoelstellingen. Wel vertrekken sommige toets- en examenopgaven nog te weinig vanuit de leerstrategieën die vervat zijn in de werkwoorden van de leerplandoelstellingen.

De evaluatie bij toetsen en examens is voldoende transparant. De vraagstelling is contextrijk en voldoende visueel ondersteund.

De algemene doelstellingen voor wetenschappelijke vaardigheden maken in alle lesgroepen weinig deel uit van de evaluatiepraktijk. In plaats van de wetenschappelijke vaardigheden tijdens de lessen met procesevaluatie te meten, gebeurt dat sporadisch met kennisvragen op de toetsen en de examens.

De leerlingresultaten op jaarbasis zijn voldoende. Op jaarbasis komen er weinig tekorten voor. Indien er tekorten voorkomen is dat meestal ook voor andere vakken.

Leerbegeleiding Om het probleemoplossend denken te stimuleren, hanteren de leraren
Preventief vraaggestuurde leergesprekken. De leerlingen krijgen voldoende hulp bij het
Curatief structureren van de leerinhouden. Met behulp van een studiewijzer weten de leerlingen voldoende wat ze moeten kennen en kunnen voor het examen. De studiewijzer bevat enkele studietips en per hoofdstuk een overzicht van de te realiseren doelstellingen. Het beheersingsniveau van de geformuleerde doelstellingen stemt niet altijd overeen met dat van de leerplandoelstellingen. Daardoor ligt soms meer de nadruk op de reproductie van kennis. De studiewijzer werd vorig schooljaar gebruikt in het eerste leerjaar en in de helft van de lesgroepen van het tweede leerjaar.

De gecorrigeerde toetsen en examens worden systematisch klassikaal besproken. Ook de leerlingen verbeteren deze toetsen meestal zodat ze inzicht krijgen in hun fouten. Ze kunnen ook buiten de lessen met hun vragen bij de leraren terecht.

3.1.1.7 Project algemene vakken in bso derde graad en in het derde leerjaar van de derde graad voor alle studierichtingen (leerplannen D/2012/7841/026 en D/2014/7841/034)

Voldoet

Het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk beantwoorden in voldoende mate aan de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod De leerplandoelen uit de verschillende domeinen komen geïntegreerd aan bod
Volledigheid in maatschappelijk relevante thema's die aansluiten bij de leefwereld en de
Evenwicht noden van de leerlingen en bij een aantal contexten van de vakoverschrijdende
Beheersingsniveau eindtermen (VOET). Het beheersingsniveau, de kwaliteit en de functionaliteit
Samenhang van het aanbod is bij de overgrote meerderheid van de leraren zeer goed. Het cursusmateriaal is voor het merendeel zelf ontwikkeld en bereidt de leerlingen daadwerkelijk voor op het leven na de school, zowel op persoonlijk als op professioneel vlak. De leerlingen zitten per studierichting samen. Hierdoor kunnen leraren gemakkelijker de link leggen met het specifiek gedeelte van de vakopleidingen. Deze link is onder meer zichtbaar in de thema's rond solliciteren, maar mist nog aan kracht door een te beperkt overleg met de praktijkleraren. De leraren organiseren extramurale activiteiten in de regio en nodigen elk jaar externen uit die een thema komen toelichten. Bijna alle leraren stimuleren de concrete inbreng van de leerlingen en hun motivatie door het inzetten van activerende werkvormen en samenwerkend leren. In bijna elke klas van elk leerjaar stellen de leerlingen een cultuurportfolio samen en komt actualiteit wekelijks aan bod.

De taalvaardigheden zijn bij de meeste leraren voldoende doelgericht opgebouwd rond de verschillende vaardigheden op basis van een functionele tekstkeuze. Rekenvaardigheden komen bijna altijd in een functionele context aan bod die aansluit bij de noden van de leerlingen. In de studierichting Haarzorg werken de leerlingen bijvoorbeeld met een extra bundel rekenvaardigheid rond rekenen met geld. ICT-toepassingen worden vooral gebruikt voor de realisatie van de doelen met betrekking tot functionele informatieverwerving en -verwerking. Leerlingen ontwikkelen organisatiebekwaamheid tijdens individuele en groepsopdrachten. Ze leren zelfstandig werken aan complexere opdrachten. Er is voldoende aandacht voor doelen die betrekking hebben op 'wetenschap en samenleving'.

In het derde leerjaar van de derde graad werken de leerlingen in de lessen PAV in alle studierichtingen aan de geïntegreerde proef (gip). Ze bereiden het schriftelijk gedeelte en hun mondelinge presentatie voor. In de studierichting Haarstilist werken de leerlingen daarnaast allerlei projecten uit die gelinkt zijn aan de mini-onderneming die zij organiseren.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum
Samenstelling klasgroepen

De school kiest bij de organisatie van de lesuren PAV voor één leraar PAV in één klas. Deze manier van organiseren garandeert structuur en duidelijkheid voor de leerlingen. Per klas is er minstens één lesblok van twee lesuren. Dit bevordert het werken met uitgebreide taken en buitenschools leren.

De grootte van de meeste klassengroepen is optimaal om de leerplandoelen te realiseren.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Eén PAV-lokaal is zeer goed uitgerust met alle leermiddelen die het leerplan vereist. Het ruime, lichte lokaal is voorzien van een interactief schoolbord en een aantal computers waardoor de leerlingen hun ICT-vaardigheden individueel of in groepjes kunnen oefenen. De leraren zetten de leermiddelen adequaat in om de leerplandoelstellingen te realiseren. De andere PAV-lokalen voldoen niet aan de minimale materiële vereisten. Er staan geen extra computers waar leerlingen individueel of in groepjes aan kunnen werken. Om hun ICT-vaardigheden te oefenen, moeten deze klassen uitwijken naar één van de computerklassen, maar die zijn te weinig beschikbaar. Er is ook een openleercentrum waar veel computers ter beschikking staan en waar klassen zonder reservatie terecht kunnen. Meestal is er voldoende plaats vrij. De meeste leraren komen hier echter niet graag werken omdat ze er geen instructies voor de klas mogen geven. Tijdens een les, na het geven van de klassikale instructies, van lokaal wisselen, vinden ze dan weer te tijdrovend. Om te garanderen dat ICT voldoende geïntegreerd in de lespraktijk aan bod komt, moeten de leerlingen vlot kunnen beschikken over voldoende ICT-materiaal.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De implementatie van de visie op evaluatie tot op het niveau van de vakgroepen is volop in ontwikkeling. De vakgroep PAV werkt met gespreide evaluatie die bestaat uit kleine en grotere toetsen. De meeste leraren gebruiken goed uitgewerkte transparante evaluatiefiches en -schalen met duidelijke en transparante criteria, maar er is slechts een beperkte mate van gelijkvormigheid over de leerjaren heen.

De meeste taken en toetsen zijn voldoende functioneel, bevatten duidelijke evaluatiecriteria en sluiten aan bij het onderwijsleerproces, maar de communicatie met de leerlingen over de aangeleerde strategieën, gehanteerde hulpmiddelen en stappenplannen is nog niet systematisch. Bij een aantal taken en toetsen is het puntenaandeel voor taal- en vormcorrectheid (spelling en grammatica) te groot in verhouding tot de overige evaluatiecriteria. Een aantal recent ontwikkelde evaluatieschalen en -fiches met duidelijke en transparante evaluatiecriteria zijn een voorbeeld van goede praktijk.

De vakgebonden attitudes worden expliciet in de evaluatie meegenomen. Zelf- en peerevaluatie komen voor, maar hebben nog geen vaste plaats binnen het leer- en evaluatieproces.

Het vak PAV levert een kwaliteitsvolle bijdrage tot de geïntegreerde proef in het derde leerjaar van de derde graad.

Leerbegeleiding

Preventief
Curatief

Bijna alle leraren bouwen een vertrouwensrelatie met de leerlingen op die resulteert in een veilig en motiverend leerklimaat. Ze zijn sterk betrokken bij het welzijn van hun leerlingen en werken doelbewust aan hun zelfbeeld. In de klassen heerst over het algemeen een aangenaam, respectvol en gestructureerd leer- en leefklimaat. In bijna alle klassen zijn activerende werkvormen ingeburgerd.

Bij langlopende projecten of grotere opdrachten maken de meeste leraren gebruik van stappenplannen, spreek- en schrijfkaders, maar deze vormen van ondersteuning zijn nog niet bij alle leraren systematisch in het lesmateriaal ingebed. In uitzonderlijke gevallen biedt de leraar totaal geen houvast en structuur.

Bijna alle leraren volgen de leerprestaties van de leerlingen van nabij op. Ze remediëren meestal op individueel niveau in de klas aansluitend op een taak of toets.

Deskundigheidsbevordering

Overleg
Vorming

Sinds een drietal schooljaren is de samenstelling van de vakgroep PAV vrij stabiel. De overgrote meerderheid van de leraren zijn sterk geëngageerd en betrokken. De voorbije twee schooljaren hebben bijna alle leraren hard gewerkt aan het vernieuwen van bestaand materiaal, het ontwikkelen van nieuw materiaal en de horizontale afstemming per leerjaar. Dit schooljaar ligt de focus op de verticale afstemming om de stijgende graad van zelfstandigheid bij het verwerken van opdrachten te optimaliseren en om een overlap van thema's te vermijden. Omdat niet alle leraren een gelijkgerichte visie delen op het vak PAV en maatschappelijke vorming in de eerste en de tweede graad, is er nog onvoldoende sprake van een gelijkgerichte aanpak over de leerjaren en de graden heen. De vereiste formele overlegmomenten met de volledige vakgroep voldoen niet om op korte termijn tot gelijkgerichtheid te komen over de leerjaren en graden heen.

De meeste leraren volgen regelmatig nascholingen. Een aantal leraren hebben recent een specifieke opleiding PAV gevolgd. Dit is duidelijk merkbaar in het kwaliteitsvol materiaal dat ze ontwikkeld hebben in het kader van die opleiding. Recent ontwikkeld les- en evaluatiemateriaal in een aantal thema's zijn voorbeelden van goede praktijk. Deze leraren delen hun expertise en inzichten met de volledige vakgroep die daar bijna unaniem voor openstaat. De aanwezige goede praktijkvoorbeelden vormen een inspiratiebron om de lijnen voor de toekomst verder uit te bouwen.

3.1.1.8 (Toegepaste) chemie in tso tweede graad in de studierichting Techniek-wetenschappen (leerplannen D/2015/7841/032 en D/2012/7841/086)

Voldoet niet

Het onderwijsaanbod is onevenwichtig en onvolledig. De algemene doelstellingen onderzoekend leren/leren onderzoeken worden onvoldoende en niet op het juiste beheersingsniveau geïntegreerd in het aanbod. De evaluatiepraktijk is onvoldoende valide.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum

Onderstaande vaststellingen hebben betrekking op het algemeen vak chemie van de basisvorming en op het toegepast vak chemie van het specifiek gedeelte. Om het geïntegreerd leerplan te realiseren, organiseert de school per week twee aansluitende lesuren chemie en twee aansluitende lesuren toegepaste chemie.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

Het aanbod van de vakinhoudelijke doelstellingen is bij bepaalde leerstofonderdelen meer gericht op uitbreiding en verdieping dan op het aanbieden van de basisdoelstellingen. Deze aanpak hypothekeert vooral het uitbouwen van een leerlijn voor het onderzoekend leren/leren onderzoeken.

De algemene doelstellingen voor het onderzoekend leren/leren onderzoeken komen onvoldoende aan bod. Om deze doelstellingen te kunnen realiseren, stelt het leerplan demonstratie-experimenten en minimum vijftig lestijden leerlingenpractica per leerjaar voorop. Zowel in het eerste als tweede leerjaar worden er beduidend minder lestijden gespendeerd aan leerlingenpractica. Tijdens bepaalde lestijden toegepaste chemie krijgen de leerlingen immers ook vakinhoudelijke doelstellingen op een eerder theoretische manier aangeboden. In het tweede leerjaar komen bovendien tijdens een groot aantal lestijden toegepaste chemie een theoretische bespreking van volumetrisch glaswerk, berekeningen in verband met absolute en procentuele fout en soorten balansen aan bod. Hierdoor krijgen leerlingen over het algemeen te weinig kansen om de wetenschappelijke vaardigheden in te oefenen. In het eerste leerjaar komen geregeld demonstratie-experimenten voor. In de leerlingennotities van het tweede leerjaar zijn daar veel minder sporen van te vinden.

Het onderzoekend leren/leren onderzoeken wordt onvoldoende op het juiste beheersingsniveau aangeboden. De natuurwetenschappelijke methode krijgt te weinig expliciete aandacht tijdens de demonstratie-experimenten en de leerlingenpractica. De leerlingen leren bijvoorbeeld onvoldoende onder begeleiding een natuurwetenschappelijk probleem te herleiden tot een onderzoeksvraag. Het formuleren van een hypothese komt weinig aan bod. Hierdoor leren de leerlingen weinig hun eigen denkbeelden te verwoorden en deze te confronteren met bijvoorbeeld de resultaten van het onderzoek. Ze leren weinig doelgericht informatie te verzamelen en te ordenen voor een bepaald onderzoek. Het reflecteren over een onderzoeksopdracht beperkt zich meestal tot de interpretatie van de waarnemingen en resultaten. De leerlingen reflecteren minder over de uitvoering en de omstandigheden van een experiment. De opdrachten van de leerlingenpractica vertonen ook nog niet voldoende een overgang van onderzoekend leren naar leren onderzoeken. De onderzoeksopdrachten blijven net als de rapportering tot op het einde van de graad sterk gestuurd. De inhouden van de leerlingenpractica sluiten wel voldoende aan bij de vakinhoudelijke doelstellingen. De leerlingen leren ook correct productetiketten interpreteren en veilig omgaan met stoffen.

De algemene doelstellingen voor wetenschap en samenleving komen vooral zijdelings aan bod tijdens de lessen.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De lessen vinden steeds plaats in een vaklokaal chemie. De minimaal vereiste leermiddelen zijn aanwezig. De infrastructuur in de A-blok is echter sterk verouderd. De vaklokalen beschikken over een beamer en een computer met internetaansluiting. De leerlingen gebruiken tijdens de les zelf weinig ICT-hulpmiddelen om bijvoorbeeld gericht informatie te verzamelen en te verwerken.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatiepraktijk is niet voldoende valide. De vakgroep heeft nog geen concrete afspraken gemaakt over het aandeel van basis-, verdiepingsdoelstellingen en de uitbreidingsleerstof in de evaluatie. Sommige examens zijn te veel afgestemd op de leerinhouden in plaats van op het gewenste beheersingsniveau van de leerplandoelstellingen. Er wordt bij bepaalde opgaven te weinig rekening gehouden met de leerstrategieën die vervat zijn in de werkwoorden van de leerplandoelstellingen. Uitbreidingsleerstof neemt bij bepaalde examens een prominente plaats in. De evaluatiecriteria op toetsen en examens zijn wel voldoende transparant. De evaluatie van de algemene doelstellingen voor onderzoekend leren/leren onderzoeken gebeurt enerzijds op basis van het verslag van de leerlingenpractica. De evaluatiecriteria hiervoor zijn niet voldoende transparant. Daarnaast evalueren de leraren ook bij elk practicum een aantal vakattitudes waarvoor wel transparante criteria zijn uitgewerkt. De beheersing van de wetenschappelijke vaardigheden wordt daarnaast op een minder geschikte manier met kennisvragen gemeten op bepaalde examens. Op het rapport krijgen de leerlingen twee afzonderlijke scores, namelijk één voor chemie en één voor toegepaste chemie. Dit verhoogt de transparantie van het rapport. De manier waarop de vakgroep met deze opsplitsing van de evaluatiegegevens omgaat bij de studiebekräftiging is echter minder valide. Leerlingen die falen voor één van beide onderdelen, falen volgens de vakgroep automatisch voor de volledige leerplanrealisatie. De leerlingenresultaten zijn over het algemeen voldoende. De beperkte validiteit van de evaluatiepraktijk maakt ze echter minder betrouwbaar.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Het cursusmateriaal is verzorgd en biedt aan de leerlingen voldoende hulp bij het structureren van de leerinhouden. De leraren bespreken de gecorrigeerde toetsen, taken, verslagen en examens systematisch klassikaal. Hierdoor krijgen de leerlingen voldoende inzicht in hun fouten. Buiten de lessen kunnen de leerlingen op vrijwillige basis met hun vragen ook bij de leraren terecht. De klassenraad verwijst leerlingen met ernstige studieproblemen voor chemie door naar de remediëringslessen voor wetenschappen. Deze worden structureel op schoolniveau georganiseerd.

3.1.1.9 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de vakoverschrijdende eindtermen bij haar leerlingen na.

Beleid	De visie en planning voldoen. De VOET-werking kadert binnen de algemene schoolvisie en binnen een traditie van brede vorming en van extra-curriculaire activiteiten. Sedert een paar schooljaren werkt de school aan de digitalisering van de inventaris van de VOET. De bijdrage van de talrijke acties, projecten en uitstappen zijn in kaart gebracht. De koppeling van de VOET aan de leerplannen gebeurt automatisch. Voor de meeste leerplannen is dit inmiddels in orde, maar een aantal leerplannen die onlangs gewijzigd werden, ontbreken nog in het overzicht. Door de digitalisering zijn een paar hiaten aan het licht gekomen. De vakgroepen zullen uitgenodigd worden om voorstellen te doen om deze hiaten weg te werken, of, indien zij binnen hun vakken deze VOET nastreven, de inventaris te vervolledigen met deze informatie.
Doelgerichtheid	
Ondersteuning	De organisatiestructuur functioneert adequaat voor wat het nastreven van de VOET betreft. Omdat er een goede voedingsbodem is in de vakoverschrijdende projectwerking van de school, slaagt ze er in om leraren een actieve bijdrage te laten leveren aan een brede vorming voor haar leerlingen. De adjunct-directeur coördineert en is samen met de staf verantwoordelijk voor de VOET-werking. Ze koppelen alle informatie terug naar de kern van het pedagogisch team waarin, naast de directie, leraren uit verschillende studierichtingen vertegenwoordigd zijn. Op die manier creëert de school een breed draagvlak. De school zorgt voor de nodige communicatie. Intern gebeurt dit onder meer op elke personeelsvergadering. Extern brengen leerlingen en leraren onder meer verslag uit over de verschillende (meerdaagse) projecten, acties en uitstappen op de facebookpagina, de website en in het driemaandelijks tijdschrift van de school.
Doeltreffendheid	De school neemt actie om de hiaten die bij de inventarisatie naar boven kwamen weg te werken. Zo is er bij voorbeeld sinds dit schooljaar een nieuw project in ontwikkeling rond alles wat te maken heeft met sociale media omdat bleek dat daar te weinig structurele aandacht voor was. De school evalueert elementen van de VOET-werking. Voor de acties, projecten en uitstappen gebeurt de evaluatie systematisch en leidt ze tot bijstellingen. Ook leerlingen worden bij de evaluatie betrokken. De school volgt de invulling van de VOET binnen de vakken inhoudelijk weinig op.
Ontwikkeling	Verschillende personeelsleden volgen nascholingen binnen de domeinen van de VOET. Deze nascholingen kaderen niet in een analyse van de professionaliseringsbehoeften voor de VOET.

Uitvoering Mentale gezondheid	De school streeft de meerderheid van de eindtermen met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen na. Met het opvoedingsproject van de school willen ze de leerlingen niet alleen ‘levenslang leren leren’ bijbrengen, maar ook ‘lessen voor het leven’. Relationale bekwaamheid, zorg dragen voor zichzelf en voor elkaar, respect en weerbaarheid staan hierbij centraal. Elk jaar is er een jaarthema waar rond heel de school werkt. Dit jaar is dat ‘Feel good, learn well’. Met dit plan waarin ook een antipestprogramma zit, zet de school welbevinden centraal. De school verwacht een actieve inzet van iedereen: leerling, leraar, leerlingbegeleider, maar ook de ouders worden erbij betrokken. ‘Wel in je vel’ is een tweejaarlijkse projectdag waar heel de school aan deelneemt. In de tweede graad ligt de focus op identiteit en omgaan met jezelf en anderen en in de derde graad op geestelijke gezondheid. Daarnaast zijn er elk schooljaar nog talrijke andere initiatieven op klasniveau, graadniveau en schoolniveau.
Socioculturele samenleving	De school streeft vrijwel alle eindtermen met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen na. De eindtermen in verband met de rol van conflicten, verschillen en samenhang in de samenleving en herinneringseducatie komen onder meer aan bod in de lessen geschiedenis en PAV, in verschillende projecten op klasniveau en in extramurale uitstappen. Verder zijn er (twee)jaarlijkse acties en projecten zoals bij voorbeeld de mondiale dag, de Rode Neuzen Dag, de warmste week van Q-music, Wereldwinkel op school. De hele school neemt hieraan deel met andere activiteiten per graad waarbij de focus op solidariteit en welzijnszorg ligt. De eindtermen in verband met kunst en cultuur komen in allerlei excursies en projecten aan bod. Zo organiseert de school bij voorbeeld elk jaar een gedichtendag, nodigt ze jeugdauteurs uit en organiseert ze culturele uitstappen en meerdaagse studiereizen voor alle leerlingen. De eindterm in verband met de wederzijdse beïnvloeding van kunst en andere maatschappelijke domeinen komt veeleer impliciet aan bod.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde ‘bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne’?

Het onderzoek naar de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) heeft betrekking op de vestigingsplaats aan de Kroonstraat 19 te 8700 Tielt. De vestigingsplaats aan de Ieperstraat 32 te 8700 Tielt maakt geen deel uit van het onderzoek. Het Sint-Jozefsinstituut vormt samen met het Instituut Sancta Maria en de internaten KSO Tielt-Ruiselede een technische eenheid. De scholen werken voor hun beleid inzake BVH met eenzelfde kwaliteitssysteem. Per school is er een lokale preventieadviseur (niveau 3) die de verschillende aspecten opvolgt. Zij worden aangestuurd door een overkoepelende preventieadviseur (niveau 1). Er is een overkoepelende werkgroep preventie en een gemeenschappelijk Comité voor Preventie en Bescherming op het werk (CPBW). De omkadering voor het BVH-beleid is ruim, toch geeft de lokale preventieadviseur aan nog over onvoldoende tijd te beschikken.

Het Sint-Jozefsinstituut gaat op een systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles en risicoanalyses uitvoert. Ook is er wekelijks overleg met de directie, de preventieadviseur en het onderhoudsteam. Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen. Het globaal preventieplan en het jaarlijks actieplan zijn gestructureerd opgesteld op basis van eigen vaststellingen en de bevindingen van externe deskundigen. De geplande doelen zijn niet altijd in concrete acties uitgewerkt.

Uit de controles en adviezen van de bevoegde interne en externe diensten blijken nog tekorten op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid, gezondheid en hygiëne. De vaststellingen van de deskundigen, die terug te vinden zijn in de voorgelegde documenten, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkte. De meeste tekorten uit de verslagen gaan over de A-blok. Dat gebouw heeft te kampen met betonrot. De school volgt op een consequente wijze het dossier op door tweemaal per jaar een controle te laten uitvoeren door een expert en herstellingen te laten uitvoeren indien nodig. Ook voor de andere tekorten neemt ze compenserende maatregelen. De school spant zich in om, in afwachting van oplossingen ten gronde, de situatie minimaal te verbeteren. Dat toont aan dat ze proactief handelt.

De onderwijsinspectie bezocht tijdens de doorlichting niet alle lokalen van de school. Tijdens de rondgang werd vastgesteld dat niet alle gevaarlijke producten zijn voorzien van een voorgeschreven etiket en veilig zijn opgeslagen. Een geactualiseerde en volledige inventaris van de producten met gevaarlijke eigenschappen ontbreekt. Ook de noodzakelijke veiligheidsinstructiekaarten van diverse producten zijn niet aanwezig. Ondanks het herstellen van de toiletafvoer is er nog steeds geurhinder in de gangen (C-blok). Een veiligheidsstrip op de drempels zone sporthal-sanitair en zone werkruimte onderhoudspersoneel-sanitair ontbreekt. In de kelderruimte, in de B-blok en in het technieklokaal van de C-blok zijn bepaalde elektrische kabels onvoldoende afgeschermd.

Voor de school is het werken aan de algemene houding van leraren en leerlingen met betrekking tot orde en netheid een belangrijk aandachtspunt. In de praktijk blijkt dat nog niet alle personeelsleden en leerlingen hun verantwoordelijkheid hiertoe ten volle opnemen. Bepaalde lokalen en gangen (A-, B- en C-blok) ogen veeleer slordig. Een uitzondering hierop is de D-blok, daar heerst een cultuur waarin het veiligheid- en welzijnsbeleid is geïntegreerd.

Op het vlak van gezondheid en hygiëne voldoet de school aan de minimale vereisten. Enkel een geactualiseerd beheersplan betreffende de preventie van legionella ontbreekt nog.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee de school tekorten opspoort en wegwerkt, de realisatie van kleinere en tussentijdse oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende tekorten weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis, opgelet: het recht op synchroon internetonderwijs moet opgenomen zijn	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid In haar opvoedingsproject focust de school op levenslang leren. Haar visie op leerbegeleiding benadrukt dan ook de intrinsieke motivatie van leerlingen om te leren. Om dit te bereiken zet de school sterk in op zelfreflectie door de leerlingen.

Leren leren en leerbegeleiding zijn prioriteiten in het schoolwerkplan en het GOK-plan (Gelijke Onderwijskansen) en sluit aan bij het jaarthema 'Feel good, learn well'. De school vertaalde deze prioriteiten in concrete acties, maar niet in duidelijke operationele doelen. Dit belemmert de doelgerichte evaluatie van deze initiatieven. De school formuleerde onder andere acties rond tijdbesteding en leerworkshops.

Voor de school is leerbegeleiding inherent aan de brede basiszorg voor alle leerlingen door alle leraren. Leerlingen met ernstige tekorten of met specifieke onderwijsnoden kunnen rekenen op extra ondersteuning.

De school brengt de beginsituatie van haar leerlingen beperkt in kaart op basis van het inschrijvingsformulier. De leerlingenbegeleiders contacteren telefonisch de leerlingen die aangeven dat ze (leer)problemen hebben. Bij onduidelijkheid of op vraag van de ouders maken ze een afspraak voor een intakegesprek. Deze info kan leiden tot de ondersteunende maatregelen.

Ondersteuning Leerbegeleiding is in eerste instantie de verantwoordelijkheid van de vak- en klasleraren. De schoolleiding en het GOK-team ondersteunen het lerarenteam sterk om hun basisdidactiek te verbeteren. Zo stimuleren ze het gebruik van activerende werkvormen door onder andere voorbeelden aan te reiken op de personeelsvergadering, best practices te laten uitwisselen op vakgroepen, hospiteren te faciliteren, vormingen te organiseren en checklists ter beschikking te stellen voor leervriendelijke cursussen en toetsen.

'Leren leren' neemt een aanzienlijke plaats in binnen de brede basiszorg voor alle leerlingen. Zo zijn er de lessen 'leren leren' in de eerste graad en in de tweede graad bso en de leerworkshop buiten de lesuren voor alle leerlingen. De school zet ook een aantal instrumenten in om (de reflectie op) het leerproces van de leerlingen te bevorderen zoals een planningsagenda, studietips, studieplanner, inventaris van hun tijdsbesteding en de vragenlijst 'Mijn rapport onder de loep'. Voornamelijk de vak- en klasleraren ondersteunen de leerlingen bij het gebruik van deze tools en volgen dit op.

Ook remediëring gebeurt in eerste instantie door de vakleraren met herhalingslessen of remediëringstaken. Volstaat dit niet, dan kan de leerling gebruik maken van de structureel geplande remediëringlessen voor een aantal vakken. Leerlingen met studieproblemen kunnen op aangeven van de klassenraad, op eigen vraag of op vraag van de ouders gebruik maken van de huiswerkbegeleiding in de eerste graad of van individuele studiebegeleiding in alle graden. Aan leerlingen met specifieke onderwijsnoden kennen de leerlingenbegeleiders voornamelijk standaard ondersteunende maatregelen toe.

De school zorgt voor een vlotte doorstroom van informatie met betrekking tot leerbegeleiding. Zo zijn er de vergaderingen van de leerlingenbegeleiders met directie en CLB en de klassenraden. Relevante informatie mailen de leerlingenbegeleiders naar de betrokken leraren en is terug te vinden in het leerlingvolgsysteem. Informatie over remediëringactiviteiten noteren de leraren en de leerlingenbegeleiders summier in het elektronische leerlingvolgsysteem.

De school investeert in leermiddelen en infrastructuur om een stimulerende leeromgeving te creëren. Zo zijn bijna alle klaslokalen en praktijklokalen uitgerust met digitale projectiemogelijkheden en zijn er meerdere ICT-lokalen. Ook heeft de school een open leercentrum dat de leraren kunnen gebruiken om leerlingen zelfstandig te laten werken. Toch is het aantal beschikbare computers voor leerlingen nog te beperkt om in te spelen op de ICT-noden van alle klasgroepen.

Doeltreffendheid De school gebruikt kwalitatieve en kwantitatieve data om de effecten na te gaan van haar leerbegeleiding op leerling- en schoolniveau.

Op leerlingniveau volgen de klassenraad en de leerlingbegeleiders de resultaten op van de leerlingen in een remediëringstraject en van leerlingen die extra studiebegeleiding krijgen. Als hun resultaten tegenvallen, herbekijken de leerlingenbegeleiders met de klassenraad de gemaakte afspraken. De klasleraar evalueert tijdens de oudercontacten de extra maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsnoden en de leerlingbegeleiders doen dit op het einde van elk schooljaar schriftelijk. Op basis van deze evaluatie zet de school de maatregelen voort of bouwt ze af.

Op schoolniveau evalueren het GOK-team en de studiebegeleiders regelmatig de initiatieven op het vlak van leerbegeleiding. Zij bevragen hiervoor de leraren en gebruiken data van de leerlingen die deelnemen aan de extra studiebegeleiding of aan de remediëringactiviteiten. Op basis van deze gegevens werkt de school bijstellingen uit. Zo heeft de school met het lerarenteam een heel traject afgelegd om de planningsagenda op een efficiëntere manier te gebruiken en heeft ze het aantal leerworkshops uitgebreid. Anderzijds wil de school in de toekomst een aantal inhouden van de leerworkshops integreren in de brede basiszorg.

De schoolleiding volgt het gebruik van activerende werkvormen op via de vakgroepen, maar slechts beperkt op leraarniveau. Daardoor blijven heel wat lessen doorheen de drie graden zeer sterk leraargestuurd.

De school heeft een duidelijke visie op het talenbeleid. De werkgroep talenbeleid heeft een vast agendapunt op elke personeelsvergadering waar ze de projecten rond talenbeleid voor het lopende schooljaar toelichten om een breed draagvlak te creëren.

Het schoolteam detecteert de talige noden van de leerlingen door middel van een taalscreening van alle leerlingen in het eerste leerjaar van de eerste graad en van de nieuwe leerlingen in de eerste en tweede graad. Twee leraren (per gedetecteerde leerling) observeren na de screening de meest taalzwakke leerlingen gedurende twee weken. Indien na deze observatie blijkt dat de leerlingen de lessen niet vlot kunnen volgen, krijgen deze extra ondersteuning. Tot op heden is dit nog niet nodig gebleken. De leraren zijn van mening dat het niveau van de taalscreening te hoog is. De meeste vakgroepen zorgen ervoor dat het lesmateriaal en de evaluatiepraktijk qua taal voldoende afgestemd zijn op het talige niveau van de leerlingen. Heel wat leraren besteden tijdens de lessen voldoende aandacht aan het verwerven van vaktaal, schooltaal en instructietaal. Leerlingen krijgen voldoende taalsteun. Werk- en groeperingsvormen die de communicatie en de interactie tussen de leerlingen bevorderen, zijn echter nog geen gemeengoed in alle vakgroepen. Naast taal in de klas zet de school ook sterk in op activiteiten en projecten buiten de klas rond bij voorbeeld leesbevordering, poëzie en theater. Ze vindt het belangrijk dat alle leerlingen de kans krijgen om taal niet alleen als efficiënt communicatiemiddel, maar ook als bron van cultuur en plezier leren ervaren.

De school zorgt voor structuren in verband met het werken aan het talenbeleid. De school evalueert de kwaliteit van de organisatie en de uitvoering van het talenbeleid en stuurt waar nodig de aanpak bij.

Ontwikkeling De school staat open voor vernieuwing. Zo wil ze in de toekomst nog meer inzetten op digitale activerende werkvormen en het gebruik van het digitaal leerplatform. Ook experimenteert ze met individuele leerlingencontacten om nog meer de reflectie op het leerproces te bevorderen.

De school zet in op de professionalisering van haar teamleden. Leerbegeleiding komt aan bod als thema op de pedagogische studiedagen en op de personeelsvergaderingen. Een aantal leraren volgden nascholingen over didactische thema's of over specifiek leerproblemen. De vakvergaderingen fungeren als platform om deze informatie te delen. Het nascholingsplan vertrekt nog niet volledig van de noden van het lerarenteam of van een langetermijnvisie op het vlak van leerbegeleiding.

Naar aanleiding van het M-decreet en door de stijgende complexiteit van de leernoden van een aantal leerlingen, stellen de leerlingenbegeleiders vast dat de standaard maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsnoden niet meer volstaan. Ze zijn zoekende om meer maatregelen op maat van de leerling te formuleren, maar willen hier voldoende de vakgroepen in erkennen en bij betrekken.

Ook de scholengemeenschap fungeert als platform om aan expertisedeling te doen op het vlak van leerbegeleiding. Verder versterken externen zoals het CLB en de pedagogische begeleidingsdienst eveneens de deskundigheid van de school.

4.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid De school verwacht dat de evaluatiepraktijk een betrouwbaar beeld geeft over de totale ontwikkeling van de leerling en voldoende is afgestemd op de leerplandoelstellingen. Volgens de school heeft een kwaliteitsvolle evaluatiepraktijk ook een begeleidende functie. Ze wil dat de leerlingen hun leerproces en de leraren hun lespraktijk bijsturen op basis van de resultaten van de leerlingen. Tenslotte wil ze de gegevens van de evaluatie gebruiken in het kader van de schoolloopbaanbegeleiding van leerlingen.

De school verwacht van de vakgroepen dat ze de doelgerichtheid, objectiviteit en de transparantie van de evaluatie bewaken. Ze stelt verder weinig concrete doelstellingen voor de evaluatiepraktijk op het niveau van de leraren en de leerlingen voorop.

Om de leerlingen goed voor te bereiden op het vervolgonderwijs, hecht de school veel belang aan het toetsen van grotere leerstofhoeveelheden. Ze kent daarom in de A-stroom en de tso-richtingen een groter gewicht toe aan de evaluatie via examens. Ook in de B-stroom en in de bso-richtingen organiseert de school om die reden examens.

Ondersteuning Op schoolniveau zijn er afspraken over de verdeling van de punten over de trimesters en over de verhouding dagelijks werk/examen. De school maakt een onderscheid tussen de verschillende onderwijsvormen voor de toekenning van het gewicht aan de examens. Ze kiest voor dezelfde verhouding tussen het dagelijks werk en de examens in de drie graden. Deze keuze weerspiegelt weinig de verzelfstandiging van de leerling doorheen zijn schoolloopbaan zoals die in de vakoverschrijdende eindtermen leren leren is opgenomen.

Er zijn op schoolniveau richtlijnen uitgewerkt voor de organisatie van de geïntegreerde proef. Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat de meeste vakgroepen voldoende aandacht hebben voor procesevaluatie bij de beoordeling van de geïntegreerde proef en stage. Bepaalde vakgroepen gebruiken hiervoor echter nog geen transparante evaluatiecriteria.

Voor het bewaken van een kwaliteitsvolle evaluatie van de leerling voorziet de school bijna niet in verdere richtlijnen. Het beleid rekent op de professionaliteit van de leraren en op het overleg binnen de vakgroepen om leerplangericht en valide te evalueren.

De school wil de leerlingen aanzetten tot reflectie over hun studiemethode en inzet op basis van hun resultaten. De leerlingen van de eerste graad en van de tweede graad bso vullen na de kerstexamens een reflectiedocument in over de behaalde resultaten. Ze formuleren ook enkele werkpunten over hun studiehouding. Andere leerlingen met tekorten worden op advies van de klassenraad ook uitgenodigd om dit te doen. Sommige vakgroepen hebben bovendien een vakgericht reflectiedocument ontwikkeld om vakspecifieke feedback bij de examens te geven.

De school ontwikkelde deliberatiecriteria voor de attestering. Met deze criteria verloopt de delibererende klassenraad op een gestructureerde manier zonder de autonomie van de klassenraad aan te tasten. De school communiceert deze criteria niet aan de leerlingen en ouders.

Doeltreffendheid Omdat de school de visie voor de evaluatiepraktijk weinig concretiseert, kan het beleid slechts beperkt de doeltreffendheid van de evaluatiepraktijk op het niveau van de vakgroepen nagaan. De directie heeft veel vertrouwen in de individuele leraren en legt de eindverantwoordelijkheid voor een doelgerichte, objectieve en transparante evaluatie bij hen. Uit het erkenningsonderzoek van de vakken blijkt echter dat er in de praktijk aanzienlijke kwaliteitsverschillen bestaan tussen de vakken en de leraren. Het leerplan is nog niet overal voldoende de basis van de evaluatie. De reflectie over en de aanpassing van de eigen onderwijspraktijk op basis van de evaluatiegegevens gebeurt nog niet systematisch.

Het beleid dringt aan op een evaluatiepraktijk die zowel rekening houdt met kennis, inzicht, vaardigheden als attitudes. Op schoolniveau krijgen de leerlingen een evaluatie voor schoolbrede attitudes. Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat nog niet in alle vakgroepen concrete en transparante criteria zijn uitgewerkt voor de evaluatie van vakspecifieke vaardigheden en attitudes.

In de tweede graad hebben sommige vakken met een beperkt aantal lesuren drie examenreeksen. Dit staat haaks op de doelstelling van de school om leerlingen voor te bereiden op het vervolgonderwijs door grote leerstofhoeveelheden te toetsen. In het derde trimester is het aantal lessen voor vakken met een beperkt aantal lesuren te klein om van een volwaardig examen te kunnen spreken.

Uitgestelde beslissingen komen hoofdzakelijk voor in de derde graad en voldoen over het algemeen aan de regelgeving. Het schoolreglement en de uitgeschreven deliberatieprocedure vermelden de mogelijkheid van vakantietaken op het einde van het schooljaar. De school bepaalt in dit verband dat de delibererende klassenraad op het einde van het volgende schooljaar rekening kan houden met het behaalde resultaat. Dit stemt niet overeen met de regelgeving. Een vakantiewerk is steeds facultatief en neemt het statuut aan van een aanbeveling of een remediëring. Het kan niet worden opgevat als een verplicht of intrinsiek onderdeel van het daaropvolgend schooljaar. De laatste schooljaren is het aantal vakantietaken echter drastisch verminderd. Dit komt grotendeels omdat de school meer inzet op de remediëringstaken gedurende het lopende schooljaar.

De rapportering over de eindresultaten is conform de regelgeving. De notulen van delibererende klassenraad zijn volledig en de B- en C- attesten gemotiveerd. De motiveringen zijn gedetailleerd en gebaseerd op de remediëring vanuit de leerbegeleiding.

De school gaat de doeltreffendheid van de delibererende klassenraad na door het rendement van de adviezen verder op te volgen. Ze verzamelt en analyseert hiervoor onder andere de resultaten van de oud-leerlingen in het hoger onderwijs.

Ontwikkeling De opmerkingen uit het vorige doorlichtingsverslag leidden tot een aantal bijsturingen, maar deze waren vooral gericht op het verhogen van de transparantie van de rapporteringspraktijk. Het concretiseren en verder verfijnen van de visie voor de evaluatiepraktijk staat gepland voor dit schooljaar.

Sommige vakgroepen volgden professionalisering rond competentiegericht evalueren naar aanleiding van hun aangepaste leerplannen. Andere vakgroepen hebben de laatste jaren echter minder ingezet op de ontwikkeling van hun evaluatiepraktijk.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Een geëngageerd directieteam bestaande uit de directeur, de adjunct-directeurs en de technisch adviseur-coördinator, leidt de school. Samen geven ze vorm aan het schoolbeleid op grond van een uitgesproken visie en een complementaire taakverdeling. Het directieteam bewaakt de gelijkgerichtheid door alle beleidsbeslissingen gezamenlijk te nemen.

De directie wordt omringd door een middenkader met een duidelijke afbakening van verantwoordelijkheden met betrekking tot pedagogische en organisatorische aspecten van de schoolwerking. Tussen de directie en het middenkader is er voldoende communicatie en overleg. Dat resulteert in een gecoördineerde en consistente werking waarbij alle participanten een duidelijk zicht hebben op de verantwoordelijkheden en de aanspreekpunten.

De directie tracht op een doelgerichte wijze het personeel te responsabiliseren. Daartoe opteert ze voor een faciliterend en coachend leiderschap waar ruimte is voor inbreng en initiatief van de personeelsleden. Bereikbaarheid en aanspreekbaarheid vindt ze daarbij cruciaal.

Het directieteam stemt de organisatie van de werking af op de noden van de school. Op basis van interne en externe evaluaties selecteert ze zinvolle speerpunten en geeft ze op een participatieve wijze vorm. Dit gebeurt zowel via afbakening van de kruitlijnen in het pedagogisch kernteam, als via werkgroepen die, samengesteld vanuit hun deskundigheid en betrokkenheid, komen tot een concrete uitwerking. Het directieteam richt zich tevens bewust op de werking van de vakgroepen binnen de schoolorganisatie. Deze krijgen veel verantwoordelijkheid. Vanuit een voorafgaand overleg met de vakgroepcoördinatoren stuurt ze de agenda van de vakgroepen aan, waarna deze de werkpunten zelf verder ter harte kunnen nemen. Uit enkele vaststellingen blijkt dat de goede intenties vanwege het beleid nog niet tot in elke vakgroep zijn doorgedrongen.

De scholengroep biedt ondersteuning door het organiseren van werkgroepen en intervisieplatformen die bijdragen tot een betere schoolwerking.

Visieontwikkeling De visie van de school is geïnspireerd op het Christelijk opvoedingsproject van de Zusters van het geloof. De school wil kwalitatief hoogstaand onderwijs verstrekken waarbij de focus ligt op ‘levenslang leren’ en op ‘lessen voor het leven’. De visie wordt duidelijk gecommuniceerd via diverse kanalen. Ze dient als basis om de schoolwerking, waarvan de krachtlijnen in het schoolwerkplan zijn samengebracht, vorm te geven. Vanuit jaarlijkse reflectie over de schoolwerking en interne en externe impulsen worden beleidsprioriteiten bepaald. Verschillende prioriteiten worden in specifieke visieteksten en actieplannen geconcretiseerd. Positief is de uitgesproken aandacht voor duidelijke doelstellingen en ontwikkelingsdynamiek. De implementatie tot op het vakniveau verloopt doorgaans via de vakgroepen. De doeltreffendheid van aansturing en opvolging hangt nauw samen met de interne kwaliteit van de respectieve vakgroepwerking, die soms nog vak- en leraarafhankelijke verschillen vertoont.

Aansluitend bij de visie treedt de school naar buiten als een open en zorgzame school en stelt haar jaarthema ‘Feel good, learn well’ hierop af. De betrokken initiatieven zitten verweven in de dagelijkse werking, wat een engagement van het hele schoolteam vereist. Zo kiest de school ervoor om al haar leerlingen een brede vorming op sociaal en cultureel vlak aan te bieden.

Besluitvorming De decretaal verplichte overlegorganen functioneren conform de regelgeving. De directie streeft een participatief beleid na en neemt hiertoe verschillende initiatieven. Het meest performante orgaan op het vlak van besluitvorming is het pedagogisch kernteam. Deze maandelijkse vergadering van het directieteam met personeelsleden uit de verschillende studierichtingen blijkt een goed forum te zijn om ideeën af te toetsen en om de vinger aan de pols te houden van het dagelijks schoolleven. Het vormt tevens een extra communicatielijn tussen directie en personeel. Teamleden met een coördinerende functie beslissen mee over de wijze waarop kernactiviteiten vorm krijgen. Verder zijn een aantal werkgroepen actief op het vlak van verschillende deelaspecten van de schoolwerking. Ook de vakgroepwerking vormt een belangrijke drager voor een gedeelde besluitvorming, met een groeiende betrokkenheid van het personeel als gevolg. De leerlingenparticipatie verloopt recentelijk vlot dankzij een actieve leerlingenraad die ondersteund wordt door begeleidende leraren. De school neemt initiatieven om de ouderbetrokkenheid te verhogen.

Kwaliteitszorg De school neemt haar decretale opdracht om de eigen onderwijskwaliteit te onderzoeken en te bewaken ernstig. Ze stelt zich ten opzichte van haar aanpak kritisch-constructief op.

De dagelijkse werking wordt geregeld geëvalueerd en bijgestuurd op basis van frequent intern en extern overleg. Het pedagogische team, werk- en vakgroepen nemen systematisch elementen van de schoolwerking onder de loep. Het beleid is er zich van bewust dat de kwaliteitszorg voor een groot stuk afhankelijk is van de inzet van het hele team en investeert in vaste overlegplatformen en -momenten om tot een meer structurele verankering te komen.

De school is opvallend datageletterd. Ze analyseert doelgericht kwantitatieve en kwalitatieve gegevens die ze zelf verzamelt of die de overheid aanlevert om de opbrengsten van haar onderwijs na te gaan. Ze zet ook externe evaluatiegegevens in om zicht te krijgen op de kwaliteit van haar werking. Zo nemen de leerlingen onder meer deel aan peilingsproeven, Olympiades, Kangoeroewedstrijden, PISA onderzoeken (Programme for International Student Assessment).

De verwerking van voormelde informatie wordt benut als opstap voor verbetertrajecten. De analyse mondt uit in een prioriteitenplan met duidelijke doelen en actiepunten die jaarlijks gebundeld worden in het (dynamisch) schoolwerkplan.

De schoolleiding neemt ook initiatieven om het kwaliteitsdenken op vakgroepniveau te stimuleren en om hun professionaliteit te verhogen. Het erkenningsonderzoek wijst uit dat het effect hiervan in de meeste vakgroepen goed merkbaar is.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het onderwijsaanbod voor bio-esthetiek, dameskappen en herenkappen in bso tweede graad in de studierichting Haarzorg.
- Het onderwijsaanbod voor expressie en voeding in tso tweede en derde graad in de studierichting Sociale en technische wetenschappen.
- Het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen op uitvoeringsniveau.
- De infrastructuur en de uitrusting voor de praktijkvakken van het studiegebied Lichaamsverzorging.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het geordend schoolklimaat.
- De aandacht voor de leerbegeleiding binnen de brede basiszorg.
- De taakbetrokkenheid en vakbekwaamheid van de meeste personeelsleden.
- Het brede aanbod aan algemeen vormende en maatschappelijk relevante activiteiten.
- Het gebruik van ICT door de leraren ter ondersteuning van het onderwijsproces.
- Het stimuleren van de reflectie over de studiehouding om de leerresultaten te verbeteren.
- De onderbouwing en de motivering van de B- en de C-attesten.
- Het opvolgen, analyseren en bijsturen van de studie-advisering.

Wat betreft het algemeen beleid

- De inbedding van de schoolvisie in de schoolwerking.
- De doelgerichte en ondersteunende beleidsvoering door directie en middenkader.
- Het uitwerken van een breed gedragen en participatief schoolbeleid.
- Het doeltreffend gebruik van beleidsrelevante data met het oog op kwaliteitsverbetering.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor huishoudkunde in het beroepsvoorbereidend leerjaar Verzorging-voeding.
- De ICT-uitrusting voor project algemene vakken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De aandacht voor een geleidelijke groei naar zelfstandig leren in een aantal vakken.
- Het concretiseren van de visie op evaluatiepraktijk.

Wat betreft het algemeen beleid

- De opvolging van de leerplanrealisatie in een aantal vakken.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor natuurwetenschappen in de eerste graad A-stroom.
- De leerplanrealisatie voor chemie en toegepaste chemie in tso tweede graad in de studierichting Techniek-wetenschappen.
- De leerplanrealisatie voor bio-esthetiek in tso derde graad in de studierichting Schoonheidsverzorging.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 1 A	natuurwetenschappen	
Graad 1 Sociale en technische vorming	natuurwetenschappen	
Graad 1 Techniek-wetenschappen	natuurwetenschappen	
Graad 2 TSO Techniek-wetenschappen	chemie	toegepaste chemie
Graad 3 TSO Schoonheidsverzorging		bio-esthetiek

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **18-11-2019** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "gunstig advies".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Martine ZAMAN de inspecteur-verslaggever	Fabiola LAMON de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	